

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
dr. Franciscy Lajos.
Társzerkesztő:
dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.
Hirdetések árai: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fillér.
Többszöri közlésnél árkedvezmény.
Hivatalos hirdetmények 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

Az elzengett himnusz.

Fényre, pompára nézve a koronázási jubileumnál nagyobb, kiemelkedőbb ünnepet ült az ország az újabb időben számtalan sokat, de jelentőségre nagyobb még egyet sem.

Még az 1867-iki koronázás sem emelkedett a horderőnek arra a fokára, melyen a most lefolyt ünnep áll, mert akkor sem központosult annyira a figyelem és a szívek érzése a szent korona körül, mint a jelen alkalommal. Akkor az új alkotmányt ünnepelték, a királyt, a női bájjakkal s a nemzet iránti őszinte szeretettel ékeskedő királynét, s a korona inkább csak eszköze volt a ragyogó ünnepeknek. Most azonban a szent korona volt az ünneplés szíve, mozgató szerve és fénypontja.

Már az ünnep külső rendezése is arra vall, hogy a királyt, a kormányt és a törvényhozást is a szent korona első viselőjének szelleme inspirálta. A jubileum emlékére együttesen olyan műveket létesítenek, melyek alkalmasak az országalkotók iránti nemzeti és vallásos kegyelet lerovására, közrehatnak a legszebb keresztény erény, a felebaráti szeretet gyakorlására és új kapcsolatok erősíthetik meg az állami egységet az anyaország és társországai között.

Az ünnep fő programmpontja, a háladó szent mise a koronázási templomban, az ezután következő fogadtatás a királyi palotában, a hódoló küldöttségek kiválasztása: mind olyan mozzanatok, melyek első sorban a szent koronára terelik a figyelmet. A Mátyás-templom a szent korona szereplésének egyik legfontosabb történeti színhelye, a királyi palota a drága ereklye székhelye, a főrendiház és a képviselőház küldöttségei az alkotmányos hatalomnak a királylyal egyenjogú tényezőjét a nemzettestet képviselik, a főváros deputációja képviseli az ország lakosságát, mely a szent korona viselőjében uralkodóját tiszteli.

De legnagyobb méltósággal jut kifejezésre az ünnep igazi jellege, a szent korona iránti hódolat, a templomban ténykedő bíboros főpap és a király beszédeiben. »A magyar nemzet szent áhitattal tekint«, mondotta Eger érseke, »Szent István koronájára, mely a *trón támasza, a nemzet szabadságának biztosítója*, mindkettőnek kijelölve kötelességeit, mindkettőnek biztosítva kölcsönös jogait«.

A király pedig a képviselőház elnökének beszédére válaszolva, miután kifejezte reményét, hogy szeretett magyar nemzete a békés fejlődés útján tovább fog haladni és fokozódó felvirágzásnak

elébe menni, azt a csodálatos kijelentést tette, hogy ez a haladás egyre növekvő fényt ad Szent István koronájának, mely a király és a nemzet előtt *egyenlően szent*.

Ez már nem is ünneplő hódolat többé, hanem magasztalás, dicsőítő himnusz, mely a nemzet és király ajakáról száll a drága kincs felé, melynél nagyobb, drágább, mérhetetlenebbet, az igaz hiten kívül, a Gondviselés egy nemzetnek sem adott.

Minden politikai hatalomnak erőssége Szent István koronája. Benne gyűlemlik össze az állami és nemzeti egység összetartó ereje, benne székel a királyi hatalom egész jogosultsága. De éppen ezért a szent korona egy olyan vezércsillag, mely nem csak az ország multjára, hazai történetünk nagy emlékeire vet sugárzó fényt, hanem megvilágítja azokat az utakat is, melyeken politikánk örök időken át haladnia kell.

Első szent királyunknak minden törekvése az volt, hogy nemzetét kereszténynek, műveltté és gazdaggá tegye. Felépíteni a magyar államot a keresztény erkölcsök, a nyugati kultúra és a vagyoni jólét alapján, ezt tekintette ő életfeladatának, s ennek a nagy feladatnak megoldására használta fel azt az egész hatalmat, mely koronájában rejlett. Koro-

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Képek a zabori zárdából.

Irta: **Mittuch József.**
III.

Szent Zórád tiszteletteljes emléke fönmaradt régi hazájában Lengyelországban is, hol a népek fölbuzdulva szent életén szüntűgy kerestek hathatós pártfogását mindennemű szorongatásukban, mint a Zobor környéki lakók.

A legendák tele vannak azokkal az emlékekkel, melyek erre a tiszteleltre vonatkoznak. Így Radocsány említi, hogy midőn 1568. júl. 17-én Zsigmond király alatt a lengyel hívek azon templomban, mely Zórád egykori cellája hegyén emelkedett az ő tiszteletere összesereglettek, gaz népek megtámadták őket, akkor halálos félelmükben a szenthez folyamodtak segítségért, ki könyörgésüket meghallgatva mindnyájuk szemeláttára megjelent s tüzes bottal szétkergette a lelketlen hadat. Sokan elégték, meg többen megvakultak közöttük s a jámbor hívek halatelt imával köszönték meg a szentnek csodálatos segedelmét.

Emlékét különben őrizte azon Krakkó környékén lévő templomtemető közepén elhelyezett kő is, mely Zórád lábnyomát tüntette föl. Hogy

a Zobor vidéki népek mennyire tapasztalták sokszor a szent remetének eredményes közbenjárását, látni lehetett azon mankókból és különféle emléktárgyakból, melyeket a nyavalyáktól csodálatosan megszabadult és testi-lelki bajukban meghallgatott emberek halaképen odahelyeztek a szegényes barlangba, hogy azok néma szóval hirdessék a szent közbenjárásának hatalmát. Voltak egyesek, kik hálából a szent iránt elhagyták a zürzavaros világot, kisdud lakot építettek a barlang közelében s ott töltötték csöndes elvonultságban az életet.

Baróki Márton nyitrai lakos nagy reménytelen betegségben nyavalyogván, midőn látta, hogy semmiféle emberi tudomány nem segíthet rajta, fölvitte magát a barlanghoz s ott szent Zórád közbenjárására teljesen felépült. Ez is hálából a hegy lábán kis lakot épített s ott töltötte napjait remeteségben. Utóbb fölvetette szent Agoston remetének ruháját s fogadalmat téve Bécsben a történetíró idejében — mint szemtanu állítja — ép erőnek és egészségnek örvendett.

Zórádnak titokzatos megjelenése Zoborban s azon körülmény, hogy eredetéről, származásáról soha senki előtt nem nyilatkozott, még leghívebb társa Benedek előtt sem — valóban legendás alakká varázsolják őt. Sokan iparkodtak kideríteni multját, eredetét. De a rég lepergett századokról

föllebbenteni a sűrű fátyolt egyiknek sem sikerült. Legendás történetek kerültek forgalomba, melyeknek igazságát ellenőrizni vajmi nehéz, annál nehezebb, mivel kortársai, kik személyesen ismertek — hallgatnak erről.

Zórád első élettrója Mór pécsi püspök sem nyujt semmiféle fölvilágosítást korábbi életére vonatkozólag, pedig fiatal korában itt tartózkodott a zabori zárdában, hol Zórádot személyesen megismerte. Ő tőle magától hallotta vagy Fülöp apáttól és Zórád tanítványától Benedektől értesült mindarról, a mit megírt, csak hogy ez mind Zórád zabori tartózkodásáról szól. Előbbi életéről mélyen hallgat.

Sokan mondják, hogy Olaszországból jött szent István idejében, midőn Romuald Barnabás kamalduli remetét egynéhány társával Pannoniába küldte, hogy azok a pogányok között térjesszék a kereszténységet. Ezek között állítólag volt Zórád is, ki utóbb Zobor hegyén letelepedett. Mások szerint a titokzatos Zórád maga II. Svatopluk nagy morva király volt, ki iszonyú csatavesztések után titokban eltűnt a csaták színhelyéről s elvonult a zabori őserdők lakatlan mélyébe, hogy gondterhes életének utolsó napjait remeteségben eltölthesse.

Ruhát cserélt, otthagya drágaköves, csillogó fegyvereit, szelnek eresztette tüzes harci ménét

nájának fényével és tekintélyével nyerte meg a művelt nemzetek legkiválóbb férfait a keresztény hit terjesztésére, a keresztény erkölcsök ápolására, a nyugati kultúra meghonosítására. Koronájának varázserejével egyesítette az országban lakó törzseket a magyar nemzettel egy államtétté, a mivel az állami egységet hozta létre; királyi tekintélyével nyitotta meg a gazdasági összeköttetések útjait hazánk és a nyugati államok között, a mivel az anyagi jólét alapjait vetette meg.

Megtartani a keresztény hitet és erkölcsöket, fejleszteni a műveltséget, emelni a nép anyagi jólétét, csak ez lehet ennél fogva Szent István politikájának folytatása, csak ez lehet a szent korona politikai irányjelzésének fényköre.

Vérzik a szívünk, ha meggondoljuk, minő bünt követett el a liberalismusnak nevezett kormányrendszer a nemzet ellen azáltal, hogy Szent István politikai vezérleleitől, koronájának irányt jelző világosságától eltérve, olyan utakra tévedt, melyek a keresztény hit és erkölcsök gyengítésére, nemzeti kulturánk jellegének megromlására és népünk nagy mérvű elszegényedésére vezettek. Azt, hogy most az Istent és hazát megvető társadalmi rendszerek és politikai irányok pusztítják népünk keresztény és ősmagyar erkölcsét; azt, hogy betolakodott a zsidóság faji és erkölcsi sajátságainak érvényesülése folytán nemzetközi jellegű öltött tudományos és művészeti életünk számos ága; azt, hogy a hazai földből közel 6 millió katasztrális hold kisiklott népünk kezéből; ennek a végzetes rendszernek köszönhetjük.

Olyan gyászos korszaka volt ez hazánknak, mely alatt az ország vezető körei megfoghatatlan könnyelműséggel, megméltelyezett szívvel és lélekkel fordították el szemüket a szent koronának haladást, üdvöt, *igazi magyar nemzeti* politikát mutató vezérfényétől.

s szegényes ruhába bújtatva senkitől föl nem ismerve oda zárandokolt a zabori remeték közé, hol vadgyümölcsessel és erdei gyökerekkel tengette életét.

Midőn érezte, hogy a halál fagyos lehelleivel ott leselkedik már remetecellája kőküszöbén, maga köré gyűjtötte remetetársait s elhaló hangon szólott hozzájuk: Mindmostanáig nem tudjátok ki vagyok s ki voltam? Nagymorvaország királyát látjátok e pusztá fekhelyen. A csatákban tönkretéve hozzátok menekültem, hogy a fejedelmi élet pazar napjai után, mint egyszerű remete bevégzem változatos sorsomat.

Semmiféle fejedelmi gyönyörteljes élet — így folytatta a haldokló — össze nem hasonlítható a remete élet nyugalmával, igazi boldogságával. Itt nyugodt az álom, édesek a vadon nőtt növények gyökerei, enyhet adó a föld mélyéből fakadt forrás gyöngyöző itala. Amott a gondok, az örökös veszélyek keserűvé teszik a legjobb csemegét, a legfinomabb italt.

Hányatott, gonderhes életemet itt végzem be köztetek azon jóleső tudatban, hogy a világ csalárd zsbajától megmenekedve, s tisztán Istennek szolgálva nyugodtan visszaadhatom bűnös lelkemet Teremtőmnek, ki irgalmas kegyével ide vezért az igazi boldogság révébe, hol nyugodtan lecsukhatom pilláimát az örök álomra. Temessetek

Isten ments, hogy ez a korszak még egyszer visszatérjen! Már így is nagyon kérdéses, képes lesz-e a magyar nemzet kiheverni azt az iszonyatosan súlyos betegségét, melyet a liberális uralom érája hozott reá?

A koronázási jubileumon elzengett himnusz emelje, bátorítsa, lelkesítse szívünket, hogy a szent korona fény sugarainál keressük a hazát boldogító világgosságot, szeretetet és erőt!

Nyílt levél a belügyminiszterhez.

Dr. Markovics Gyula, a verbói kerület volt képviselőjelöltje nyílt levelet intézett gróf Andrássy Gyula belügyminiszterhez, melyben hivatalos valótlanságnak deklarálja azt az információt, melyet a miniszter a vármegye hivatalos köreitől kapott a választási jegyzékek kiigazítása és az 1906. évi május 17-en lefolyt verbói választásra vonatkozólag. Gróf Andrássy ugyanis ezen információ alapján válaszolt f. évi május hó 25-én Hodza Milán interpellációjára, kijelentve azt, hogy az eljáró közegek a szóban forgó közjogi aktusoknál visszaélést nem követtek el. Hát ezt az információt s közvetve természetesen a miniszter választát cáfolja most dr. Markovics Gyula. Nem hisszük, hogy nyílt levelével bármit is elérne, ha csak azt az egyet nem, hogy párthíveiben eleszteni fogja a megyei közigazgatás elleni gyűlöletet. A panaszolt képviselőválasztási eljárás most már res judicata, a választási jegyzékek kiigazítása pedig res acta, melylyel szemben annak idején jogorvoslattal nem éltek, pedig élhettek volna. Az egész nyílt levél ilykép teljesen időszerűtlen, azt azonban megállapíthatjuk ezen levél nyomán, hogy ha az abban felhozott adatok igazságot tartalmaznak, akkor a verbói kerületben a nemzeti-ségi kérdés úgy el van mérgesedve, hogy azt évtizedek alatt sem lesz lehetséges megorvosolni.

A F. M. K. E. elnökének lemondása.

Gróf Edelsheim-Gyulai Lipót, a kít a múlt évi közgyűlésen választották meg a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület elnökévé, ezen tiszteréről lemondott, s ez ügyben a következő levelet intézte az egyesület ügyvezető alelnökehez:

Nagyságos

dr. Gyürky Géza úrnak,
a F. M. K. E. alelnökének.

Nyitra.

Mélyen tisztelt Alelnök Úr!

Méltóztatik emlékezni, hogy amikor múlt évben a F. M. K. E. elnökséget felajánlottak, súlyos aggodalmaim támadtak, hogy ezen meg-tisztelő megbízatást elfogadhatom-e, mert lát-

tam, hogy nagyfokú elfoglaltságom akadályozni fog abban, hogy a F. M. K. E. ügyeivel oly behatóan foglalkozzam, amint azt az egyesület magasabb feladata és célja egyenesen megkövetelik.

Amidőn megtisztelő bizalmukból elnöki állásomat elfoglaltam, nyíltan kifejezést is adtam ezen aggályomnak és hangsúlyoztam azt is, hogy eleinte csak figyelő álláspontot fogok elfoglalni, tanulmányozni fogom az egyesület feladatait és viszonyait és csak akkor maradok meg elnöki állásban, ha meggyőződésem szerint képesnek fogom érezni magamat kötelességeim teljesítésére.

Egy évi tapasztalat után arra a meggyőződésemre jutottam, hogy az egyesület lelkiismeretes vezetése és működésének megfelelő irányítása az elnöktől oly komoly, körültekintő és sokoldalú tevékenységet igényel, amely egy egész ember teljes erejét és megosztatlan munkásságát követeli.

Amint Nagyságod előtt ismeretes, több egyesületnek vagyok elnöke és minthogy állásaimat komolyan veszem és a reám bízott tisztséget lelkiismeretesen kívánom betölteni mindenütt, időm annyira igénybe van véve, hogy *legjobb szándékom mellett sem vagyok képes a F. M. K. E. ügyeivel oly mértékben foglalkozni, amint azt a nagyfontosságú állás megköveteli.* A felvidéki vármegyék kulturális viszonyainak tanulmányozása s az ottani irányadó tényezőkkel való folytonos érintkezés véleményem szerint elengedhetetlenek, ha az egyesület céljainak megvalósítását komolyan veszem. Belátom, hogy ezen kötelességem teljesítése lehetetlenség és végzetes hibát követnék el, ha ennek felismerése után továbbra is megmaradnék állásomban, amelynek megfelelni nem vagyok képes. Lelekiismeretes kérdés az, hogy ne foglaljam el a helyét annak, aki, ha nem is több lelkesedéssel és jóindulattal, de mindenesetre több idővel rendelkezik, hogy ez állást nálam jobban töltsse be.

Ezért a F. M. K. E.-nél viselt elnöki állásomról *szívesen lemondok* és kérem Nagyságodat, hogy ezen lemondásomat az illetékes tényezőkkel közölni sziveskedjék. Lemondásomra a mostani időpontot azért választottam, mert tudva azt, hogy a jubiláris közgyűlésen az egyesület elnökének az egyesület jövőjére kiható programot kell adnia, nem akartam a komolyság rovására a program megadása után nyomban lemondani; de megakarom adni az egyesületnek a módot arra, hogy ezen jubiláris közgyűlést megelőzőleg magának olyan elnököt választhasson, aki mindenben képes lesz az egyesület magasabb feladatainak megvalósítására.

Méltóztatnék leveletem egész terjedelmében a megyei elnökökkel közölni, velük egy új elnök jelölését megbeszélni és egy rendkívüli közgyűlést elnökválasztás céljából előkészíteni.

Fogadja Nagyságos Alelnök Úr halás köszönetemet, azért a támogatásért, melyben az egyesület ügyeinek vezetésében részesített és

el itt, s adjátok ezt tudtul fiamnak, ha még életben van, hogy boldogan, nyugodtan haltam meg itt.

Hogy mi igaz ebből és mi nem, ki tudná most már megmondani? Annyit tudunk, hogy Zorád itt lakott, itt remetéskedett a zabori vadonban s hogy jámbor életével és a közbenjárásával kiesengett csodás eseményekkel a szentség glorioláját fonta homlokára köré. Meghalt 1009. július 17-én.

A bencések és kamalduliak soká versengtek egymás között, mindegyik akarván őt a maga rendjébe besorozni. A szentszék a kamalduliak közé sorolta őt s meghagyta, hogy halálának évforduló napja jul. 17-e az egész kamalduli rendtől megünnepeltessék.

Midőn 1739-ben Nyitrán a félelmetes dög-halál iszonyuan pusztított s halomra döntötte áldozatait, a halál fagyos karjai közt vergődő lakók őseik példájára szent Zorád pártfogásába vetették minden bizalmukat, körmenetekben, bójttal, imával fordultak hozzá, hogy sokszor tapasztalt közbenjárásával távoztassa el tőlük a borzasztó veszedelmet. Könyörgésüket meghallgatta. A förtelmes csapás megszűnt.

Ennek emlékére szent fogadalmat tettek a hálás lakók, hogy a szent remete napját minden esztendőben megünnepelik, előestéje napján pedig bójtölnek s e fogadalom megtartására nem csak

önmagukat, hanem utódaikat is kötelezték. S ez Nyitra városának fogadalmi ünnepe. Azért ma is hosszú évek lepergése után összegyűlnek szent Zorád napján a kegyeletes hívők szent Emmerám ősi egyházának boltívei alatt, hogy az egész egyházmegye pártfogójának emlékezetét megünnepeljék s midőn ezzel őseik kegyeletes végakarátának eleget tettek, kirándulnak délután a zabori zárdá ódon falai közé, hogy ott a távoli erdők költői csöndjében gondtalanul elszórakozzanak. Zsivaj, kacaj, hangos szó riasztja föl a megbarnult falak visszhangját, melynek bongó szavába beleszól a nagyteremből kiszurrandó egy-egy zenefoszlány.

Megnépesül az elhagyott táj, csoportokba verődve, körbe ülve letelepednek a kirándulók az illatos, finomszálú fűbe s mialatt apraja szikláról sziklára szökelve kergeti a zománcos, tarkaszárnyú lepkeket — nagyja addig elandalog a régen mult időkön, midőn még jámbor élet sarjadzott a most már roskadozó falak között.

Sokszor a hold is kibukkan már a hegyek mögött, a csalikokban virrasztó csalogány is rákezd mélabus dalára s a kiránduló nem tud elszakadni ez évszázadoktól megszentelt romtól, melynek minden köve, minden talpalatnyi helye a hozzáértő szívnek megható regét mond a le-viharzott, titokzatos multról.

legyen meggyőződve arról, hogy elnöki állásomról való lemondásom után, az egyesületnek lelkes és buzgó közkatónája leszek.

Hazaíás üdvözléssel öszintén
tisztelő híve
Budapest, 1907. május 29-én.

Edelsheim-Gyulai Lipót gróf.

Az egyesület igazgató választmánya f. hó 20-án fogja tárgyalni az elnök lemondó levelét, s akkor fog egyúttal határozni a szükséges intézkedések dolgában. Olyan férfúra van az egyesületnek szüksége, a ki társadalmi összeköttetésekkel bír, s a kitől remélni lehet, hogy teljes odaadással szenteli magát elnöki hivatásának.

A nyitrai oltáregylet közgyűlése.

Nyitra város társadalmi életének szép, jelentős és lélekemelő mozzanata szokott lenni a nyitrai oltáregylet évi közgyűlése és az egyelet által ajándékozott templomi tárgyak kiállítása.

A jelen évben ennek az alkalomnak jelentőségét az a körülmény növelte, hogy az egyelet most ülte meg tíz éves fennállásának évfordulóját. Külsőségekben nem nyert ugyan kifejezést ez az ünnepség, de annál szebben domborodott ki a tagoknak a közgyűlés és a kiállítás iránt tanúsított érdeklődésében.

A keresztény munkásegylet nagytermét olyan nagy számú előkelő közönség töltötte meg, a minőt talán az első közgyűlés óta nem igen láttunk együtt az oltáregylet ünnepélyein.

A közgyűlésen, mint eddig mindig, úgy most is az egyelet védnöke Bende Imre püspök úr ó nagyméltósága is megjelent, a kit a terembe való beléptekor a közönség tiszteletteljesen üdvözölt. Kútvaszer István kanonok, egyeleti igazgató pedig a közgyűlés megnyitására és vezetésére felkért. Szívesen jöttem az oltáregylet körébe — mondotta a püspök úr az üdvözlő szavakra — mert mi sem kedvesebb szívemnek, mint az a buzgóság, mellyel az egyelet az Isten házáinak ékesítése körül fáradozik és az Oltáriszentség iránti tiszteletet terjeszti. Lehetetlen, hogy le ne szálljon erre a nemes törekvésre az Isten áldása.

Tíz év előtt hallottuk először az ősz püspököt szólni az oltáregylethez, azóta rajtunk bizony már egy kis nyomot hagyott az idő, de püspökünkön úgy látszik nem. Frissége, szellemi rugékonysága olyan ma is, mint akkor volt, sőt mint hogyha újjászületnék benne az életerő, olyan könnyűséggel végzi a különböző funkciókat, melyekre magas kora ellenére fiatalos kedvvel vállalkozik.

Azután az egyelet éltető lelke, a lángbuzgalmú elnök dr. Bangha Istvánné úrnő terjesztette elő jelentését, melyben a 10 éves évfordulóra való tekintettel a többi közt ezeket mondotta: „Megemlékeznék arról, hogy sem az egyes emberek, sem az egyesületek életében nincs az ünnepelésnek szebb neme, mintha hátalatt szívvel köszönetet rebegünk a minden jó adományozójának, az áldás kútfejének, az Istennek: úgy véltük, hogy ha ezt a mély hálaérzetet és annak alázatos kifejezését tesszük ünnepünk központjává, akkor eléggé leróvtuk a kegyeletnek azt a kötelességét, mellyel évfordulónk örömteljes megemlékezésének tartozunk.“

Visszapillantást vetve az egyelet multjára, változta annak tíz évi munkásságát, s végül az egyeletet a tagok jóindulatába és szeretetébe ajánlotta.

A zajos tetszésnyilvánítás után, mellyel a közönség az elnöki jelentést fogadta Kubinyi Endréné titkárnő az anyaegylet és a hozzátartozó fiókok állapotát világtotta meg a közgyűlés elé terjesztett jelentésében. Kiemelte, hogy a nyitrai oltáregylet népességre nézve első sorban áll a vidéki oltáregyletek között, fiókjainak a számával pedig a legtöbb vidéki egyeletet felülmulja. Az utolsó közgyűlés óta új fiókok keletkeztek Trencsénalmecen 83, Vágszikláson 120, Vágváralján 54 taggal.

Az ügyesen összeállított és nagy eljenzéssel fogadott titkári jelentést a fáradhatatlan pénztárosnőnek Tipula Amália úrhölgynek beszámolója követte az egyesület pénztáráról. Tíz év előtt a bevétel mintegy 3000 koronára rügött, s ezzel szemben 2000 korona volt a kiadás, ma a bevétel 9 ezer koronát tesz ki, s ebből 5338 korona áll az egyelet rendelkezésére, jóllehet időközben a kiadás megkétszereződött.

Élénk örömmel vettünk tudomást erről a beszélő statisztikáról, mely után a tisztviselői kar egyhangú választással a következőleg alakult meg: Elnök dr. Bangha Istvánné, társelnök Sándor Pálné, titkárnő Kubinyi Endréné, pénztáros Tipula Amália. Választmányi tagok: Özv. Braunsteiner Jánosné, Francisci Jenőné, Huszár Istvánné, Jakubovich Sándorné, Kiss Mihályné, dr. Klobusicky Károlyné, Lakits Attiláné, Névery Ignácné, Simonffy Gyuláné, özv. Szaitl Arnoídné, Tombor Kornélné.

Dr. Franciscy Lajos „Királyi kihallgatások“ cím alatt a szentségimádásról beszélt, s beszédjébe beleszótt Szent Erzsébet centenáriumát, majd pedig a *gyémánt miséjének* küszöbén álló püspököt apostrofálta.

A közgyűlés után a közönség a munkásegylet melléktermébe vonult, a hol a szebbnél szebb templomi tárgyak voltak kirakva. Húsz templomot fognak azok néhány nap mulva ékesíteni. Feltűnést keltett ezidén az egyeleti tagok kézi munkájának nagy száma, 31 úrnő és úrhölgy ügyességének és szorgalmának műremekei pompáltak a kiállításon, gyönyörűen himzett, horgolt és kivarrott tárgyak.

Isten jutalmazza meg a nemeslelkű hölgyek önzetlen, ügybuzgó fáradozását, páratlan elnöknőjük vezetése alatt vigyük az egyeletet az új évtizedben újabb virágzás felé.

Ujdonságok.

Személyi hír. Rohrer Miklós a pozsonyi kir. ítélőtábla elnöke, mintegy 8 napot töltött Nyitrán, a hol a törvényszék hivatalos ügyvezetését vizsgálta meg. A nagy jogi készséggel és bő szakismeretekkel rendelkező elnök főképp a bírói joggyakorlatot tette megfigyelése tárgyává, s e vegből az elintézés alatt levő ügyekből néhányat minden ügyosztályban eleferáltatott magának. E mellett az ügybeosztásra is kiterjesztette figyelmét. A vizsálat nyomán az ügyrend érdekében több celszerű reform várható a helybeli törvényszéknél.

Kinevezések. A király Chmielo eszky József nyitrai törvényszéki jegyzőt a nagytapolcsányi járásbíróvá nevezte ki. Chmielovszky József a nyitrai intelligens fiataloknak egyik legrokonszenvesebb tagja. A kath. körben, mint a vigalmi bizottság egyik vezető embere nagy agilitást fejtett ki. A körnek mult teli fényes szezonja jó részben az ő buzgólkodásának és rendezői talentumának köszöni sikereit. Távozását ez okból öszintén sajnáljuk, bár mennyire örülünk előléptetésének. Új állásába elkísérük őt legöszintébb szerencsekívánataink. — *Bicsorszky* Károly a zsolnai állami főreáliskola igazgatója a VII. fizetési osztályba neveztetett ki.

Uj bölcsészeti doktor. Péchy Jenőt a kolozsvári Ferencz József tudományegyetemen, mult szombaton cum laude bölcsészeti doktorrá avatták.

A tankerületi főigazgató utazásai. Pirchala Imre a pozsonyi tankerület főigazgatója június 6. 7. és 8-án Érsekújvárott időzött, s az ottani főgymnasium érettségi vizsgáján elnökölt. Érsekújvár város közönsége ezt az alkalmat megragadta köszönetének kifejezésére a főigazgató iránt, a kinek tevékeny része volt a főgymnasium állam segélyének felemelésében. A polgárság háliját a városi tanács élén Miklóská Aladár polgármester tolmácsolta. A főigazgató az üdvözlést megköszönve ígéretet tett, hogy a megkezdett munkát folytatva azon lesz, hogy az új főgymnasium felépítését az állam támogatásával minél előbb befejezze. A főigazgató másnap Lévára utazott ugyancsak érettségire, a mult hét közepe óta pedig hasonló célból Nyitrán tartózkodik.

A kath. kör mulatsága. Nagyszabásúnak ígérkezik a nyitrai kath. körnek folyó hó 29-ére tervezett nyári mulatsága. A rendező bizottság a következőképp alakult meg. Kubinyi Endre elnök. Chmielovszky József alelnök. Bartal Mihály dr. titkár. Harmath Arthur jegyző. Baás Ferenc pénztáros. Oszuszkó Sándor dr. és Péry József ellenőrök. Bieliczky Kálmán, Biró Béla, Bokross Iván, Bosnyák Lajos dr., Buzna Emil, Degel Ferenc, Emödy József, Fábian Lajos, Feitscher Oszkár dr., Herczmánszky Imre, Hoffmann Adolf ifj., Huszár István ifj., Kubinyi István, Kubinyi Sándor, br. Majthényi József dr., Méhes Mózes, Mérey Tibor dr., Nirnsee Lajos, Nozdroviczky Ferenc, Orel Koriolan, Ötvös Aladár dr., Paulik Géza, Rácz István ifj., Rady Ferenc, Seeber Ferenc ifj., Seeber Vilmos, Soóky Ödön, Steiner Gyula, Streihammer Antal ifj., Streihammer Sándor. Süteő István, Talesik Károly, Tombor László, Tombor Valér dr., Turchányi György, Vass Károly, Verő Ferenc, Zlinszky Endre. Ez a névsor, úgy hisszük, a legteljesebb garanciáját képezi a mulatság fényes sikerének.

Iskola látogatás. Révy Ferenc budapesti áll. felsőbb leányiskolai igazgató, mint a vallás- és közoktatásügyi miniszterium kiküldött biztosa, megvizsgálta a trencsényi áll. felsőbb leányiskolát, mely alkalommal az intézet új épületét is megtekintette. A miniszteri biztos az intézetben tapasztalt rend, előmenetel és testületi szellemről a legnagyobb meglepéssel nyilatkozott.

Az érettségi vizsgálatok a nyitrai rkath. főgymnasiumban folyó hó 13-án kezdődtek s most javában folynak Pirchala Imre tankerületi kir. főigazgató elnöklete alatt. Az írásbelin ketten buktak meg, a kiket 1 évre utasítottak vissza. A szóbelire harminckilenc jelölt kerül a bizottság elé, hogy érettséginek bizonyosságát adja. Minthogy egy újabb miniszteri rendelet az egy napon megvizsgálandó jelöltek maximális számát kilencben állapította meg, a vizsgálat csak 18-án, kedden fog véget érni.

Nyári mulatság. A kath. legényegylet folyó hó 29-én, szent Péter és Pál napján a főfelfel-kertben örömmünepséget rendez, melyen a tavalyi budapesti kiállításon kitüntetettek ünnepélyesen adatkak át a kitüntetéseik. Utána színelőadás, majd tombolasorsjáték, melyben résztvesz minden vendégünk megszámozott belépőjegyével — külön fizettség nélkül. A belépőjegy 1 korona. Az ünnepség kezdődik d. u. 5 óra tájban. Utána zártkörű táncmulatság.

Változások az ügyvédi kamarában. A pozsonyi ügyvédi kamara dr. Eliás Móríc ügyvédet Pozsony székhelyi az ügyvédek lajstromába felvette, Kropácsy Jenő nagytapolcsányi és Porubszky János trencsényi ügyvédek elhalálozás folytán, dr. Veszely János nagybitsei ügyvéd pedig saját kérelmére az ügyvédek lajstromából törölte.

A keresztény szocialisták ünnepélye. Azt a rossz hírnevet, mit a zsidóktól szított szocialdemokrácia szerzett a munkásnépnek, Nyitrán is nemsokára teljesen lemossa róla a keresztény szocialisták jó irányú tevékenysége és önértetes viselkedése. A hányszor a nyilvánosság előtt megjelennek, mindig rácafolnak azon előteletekre, mikkel a közönség egy része a szocializmusról vélekedett. Nem fektelen durva elem a munkás, hanem a teljes jóakaratra méltó társadalmi osztály. Nem félni kell tőlük, hanem remélni lehet, hogy nemsokára bennük fogja találni a keresztény magyar nemzet a maga legerősebb támaszát. Még a mulatság alkalmával is, mikor az ember hibái legkönnyebben jutnak felszínre, úgy viselkednek, hogy a legelőkelőbb osztályok tagja is örömmel nézi őket s jól találja magát köztük. Ezt bizonyítja a zabori zárdában jun. 9-én tartott szépen sikerült nyári mulatságuk. Közvetlenül a királyi jubileum után lévén, az egyesület hazafias erzületének is kifejezést akart adni. Diszfölvonulás volt az ünnepi program első pontja. Az egyesület 350 tagja közül csak 200 vett részt, de a menet így is impozáns volt. Az öt szervezett csoport és a vegyes munkások csoportja 6 nemzeti színű zászló alatt a tisztikár és rendezők karzalaggal, a tagok nemzeti színű jelvénynyel, zene kíséretében vonultak a városon keresztül. A közönség, mely az „öntudatos“ szocialdemokraták május 1-én hallott üvöltéseire még emlékezett, meglepődött az ipari szocialisták ünnepélyes fölvonulásán. A zárdába érve 30 fiatal rendező látott a munkához, hogy a résztvevő közönséget minden unalmas percétől megrabolja. A tombola-jegyeket, konfettit stb. buzgón árusító szép nemű fiatalsg

szegedkezett nekik. A tagok nagy része addig a díjkuglizásnál mérgőzött. Megtelvén a tér az egymásután érkező vendégekkel, a eseresznye-szüret vette kezdetét. Jótékonycélú lévén a lopás, bizony még papot is rajta csíptek, s állásukat tekintve duplán büntette őket a szigorú bíró. 6-kor az egyesület dalárdája fogott szerepéhez. Az udvar melletti magaslatról enekelték a „Honszeretet”, „Kérdi lelkem”, „Hej Csetneky” s Szírenhangok” szép dalokat, miket a közönség tapsa jutalmazott. Közben Schwachó Vilmos Arany János „Falemüle”-jét, Urbanek István cigánynak öltözve Hangay Oktáv „Fogadás” c. költeményét szavaltak el nagy tetsszel. Majd Csum-Csum, Haj-Vaj és Vaj-Haj japán bűvészek vonultak föl s egy óráig tartó tréfas mutatványokkal mulattatták a körük csoportosult sokaságát. Beesteledvén, Blaskó József pompás tűzijátékában gyönyörködtek a vendégek. A programnak egyszerre véget vetett a táncteremben megszólalt hegedű, mely el sem hallgatott reggel negy óráig. A munkások itt is hűek maradtak szocialista elvűkhöz: a nyolc órai szórakozáshoz. Betelven a nyolc óráig kitartott tánc, egyszerre haza iparkodott valamennyi. A közönség is teljes melegegedéssel távozott a szépen sikerült mulatságról. Az így mulató munkások méltán megérdemlik, hogy az előkelőbb osztályok is megjeljenek közöttük. Hiszen ez is haladás a társadalmi egyenlőség felé, melyért a szocializmus küzd.

Fölülzárások nyugtázása. A ker. munkás egyesület június 9-én rendezett ünnepélyen fölülzárásokat: Mihalik József apátkanonok, Szteszkál József kanonok 10 kor., Kaszala János dr., Szabó Imre 5 kor., Kútvász István kanonok, Mihalovics Ede dr., Ronchetti oszkar, Skrabik Endre, Kramár Vilmos, Verebely Géza, dr. Franciscy Lajos 2 kor., Aujeszky József, Bartha Géza, Belak József, Blazsek István, Cserenyey István dr., Csernyák József, Filkorn Jenő, Hanusz Antal, Hromy Antal, Hromy Endre, Juhary Károly, Kmettyó Pál, Krajsovics István, Prohászka Gusztáv, ifj. Szteszkál Lukács, Sulgan András, Vondra Pál 1 kor., Gabula István 50 fill. Haleczius Alajos 5 kor. A jószívű adakozóknak ez uton is hálás köszönetet fejezi ki a nyitrai ker. munkás egyesület.

Eljegyzés. Weisz Artur, bécsi nagykereskedő, eljegyezte Winter Margitka úrleányt, Winter Zsigmond jóhirű nyomdatulajdonos, az „Ersekujvár és Videke” kiadótulajdonosának kedves leányát Ersekujvárról.

Libertiny Gusztáv nyugalomba vonul. Galgóceról írják lapunknak, hogy Libertiny Gusztáv Nyitra vármegye tanfelügyelője legközelebb nyugalomba vonul, sőt már beadta a nyugdíjaztatás iránti kérvényét. Utódjául Széchenyi Antal segédtanfelügyelőt emlegetik, a ki Nyitra megyében a tanügyi tere 13 évi lelkiismeretes munkájával kiérdemelte maga számára a közönség elismerését. Kineveztetése ennél fogva méltó jutalma lenne a becsületes kötelesség teljesítésnek, s a tanügyi köröknek, valamint a közönségnek is örömet szerezne.

Magánvizsga. E hó 8-án herceg Odescalchi Béla VII. és László IV. oszt. tanulók, herceg Odescalchi Géza fiai, a nyitrai főgimnáziumban magánvizsgát tettek.

Az ipartestület nyári mulatsága. A nyitrai városi ipartestület zászólószentelési évfordulója alkalmából, folyó évi július hó 7-én, vasárnap, a zabori Toifel-kertben részben ház-alapja, részben az elagott és munkakeptelen iparosok segély-alapja javára nyári mulatságot rendez. Reggel 9 órakor ünnepélyes isteni tisztelet a kegyesrendiek templomában, melyen az elüljáróság és a tagok testületileg vesznek részt. A mulatság délután 4 órakor veszi kezdetét. A meghívók a napokban lesznek szétküldve.

Alakuló gyűlés. A nyitrai ker. szocialis önszegélyző hitelszövetkezetnek mára hirdett alakuló gyűlése közbejött akadályok miatt csak *jun. 23-án vasárnap d. e. 11 órakor* a ker. munkás egyesület helyiségében lesz megtartva. Ujból kérem mindazon t. érdeklődőket, kik részvényeket jegyeztek illetve jegyezni szándékoznak, hogy a jelzett időben pontosan megjelenjen sziveskedjenek. *Szteszkál József.*

A nyitrai kereskedő ifjak szervező bizottsága folyó hó 2-ikán megtartott táncmulatságon felülzártek. Cserenyák Rezső, Szabó Imre, Törley J. 10—10 kor., Einczinger József 8 kor., Rauscher Ernő, Frank H. J., Hilvert N. 6—6 kor., Verebely Géza, Huszar István, Szurmay József, Weigl Antal 5—5 kor., Dr. Halasy Lipót, Dirnfeld Samu 4—4 kor., Gyürky Ferenc, Spulnik István 3—3 kor., Pécs Ede, Merkader

Antal, Bársony Henrik, Bártfay Kálmán, Kramár Vilmos, Dömel Vince, Brichter N. 2—2 korona, Csacsó István, Spitzer József, Sarlay Adam, Deak József, Ruszinszky N., ifj. Huszar István, Sümek János, Kubányi István, Blaskó József, Jankovics József, Jeney Kálmán, Feuermann Hermin, Pokorny Vince, Róth Ede, N. N., N. N., 1—1 kor. — Fogadják a nemes adakozók hálás köszönetüket. *A nyitrai kereskedő ifjak szervező bizottsága*

A F. M. K. E. központi igazgató választmánya Nyitra, 1907. évi június hó 20-án délelőtt 1/2 12 órakor a varmegyeház nagytermében gyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Edelsheim-Gyulai Lipót gróf elnök lemondása s az ennek folytán szükségessé vált intézkedések megtétele. 2. Elhunyt és új tagok. 3. A nyitrai kulturpalota ügye. 4. A felvidéki színészet ügye. 5. Anket a kivándorlásról. 6. Jelentes a hivatalos utazásokról. 7. A nyitrai közkönyvtár ügye s a megjutalmazandó nepekonyvtári kezelők kijelölése. 8. A tanítói jutalmak kiadása iránt teendő intézkedések. 9. Előterjesztés a központi iroda számára egy írógép beszerzése iránt. 10. A honvármegyei választmány megkeresése, a Sembery-hagyomány átengedése iránt. 11. Meer Mór és fia cég (Arad) kerelme, szerződéses kötelezettsége alól való ideiglenes fölmentése iránt. 12. Előterjesztés a behajthatatlan követelések leírása iránt. 13. A nagybélci r. kath. iskolaszék kérvénye, egy ifjúsági könyvtár engedélyezése iránt. 14. Terstyánsky Adolf nagykereskenyi r. kath. tanító kérvénye, segély iránt.

Jutalom egy tanítónak. Gróf Apponyi Albert vallás és közoktatásügyi miniszter *Berzák Jenő* radosnai tanítónak a magyar nyelv sikeres oktatása és terjesztéseért 100 korona jutalmat adományozott.

A koronázási jubileum Pöstyénben. Méltó módon ülte meg Pöstyén fürdőhely is a király névnapját. A zászólószent város és a park, melyben a Janszky főkertész készítette hatalmas virágkorona vonta magára a közönség figyelmét már a kora delelőtti órákban szokatlan élénkséget mutatott. A hivatalos istentisztelet d. e. 10 órakor tartott a kath. plébánia-templomban, melyen a hatóságokon kívül a cs. és kir. katonai gyógyház parancsnoksága, az állami és kath. iskola növendékei tanítók vezetése alatt, valamint számos bel- és külföldi fürdővendég jelent meg.

Tanítók gyűlése. A Nyitra vármegyei Tanító-Egyesület szakolczi járásköre június 5-én tartotta rendes évi gyűlést Szoboton. A gyűlésről táviratban üdvözölték Apponyi Albert gróf miniszter s közönetet mondtak neki a tanítók és a népoktatás pártfogásaért. A gyűlésen megalapították a Nyitra megyei Tanítók Otthonának alapját.

Hős Benedek. Nem a königrázi Benedekről van szó, a kit tudvalevőleg megverték, hanem a nyitrai „Benedek és Társa” című cég tagjáról, a ki győzött. Legyőzte pedig a múlt hét egyik csendes estején a Tóth Vilmos utcában, pófozkodási párviadalban Neumann Henrik nyitrai férfinabó és háztulajdonost, a ki feldagadt arccal hagyta el a háborúság színhelyét, s a corpus delicti-ről orvosi látelvetet vetetett fel. Az összetűzés oka, riporterünk szerint abban a latin közmondásban keresendő: *figulus figulum odit, magyaráz: „eb marja a kutyát”.* Neumann szabó, Benedek is szabó, hát persze hogy nem örülnek egymásnak. Közvetlenül azonban mégis az szolgáltatót okot a barátságtalan megtapintásokra, hogy Neumann a vele szemközt jövő Benedek mellett e szavakkal haladt el: *Pfuj! Pfuj! Pfuj!* s ehhez megfelelő gesztust is használt. Benedek visszafelét: *Pif! Paf! Puf!* szintén megfelelő tagjejtés kísérletében. Más verzió szerint Neumann csettentett a nyelvvel, Benedek pedig csattantott a kezével.

„Hamupipőke.” A nagytapolcsányi áll. polgári iskola kiváló tantestülete az érdem, hogy június 8-án az intézet háziszinpadán színe hozták e látványos énekes tündérvjátékot. A közönség zsúfolásig megtöltötte az intézet tágas tornacsarnokát, s mint a gyakori tetszésnyilvánításból nyilvánvaló, mindenki a legnagyobb meglepedéssel és egy szép est emlékevel távozott. A Hamupipőke bevezetőjeként Balzár Elza és Lővbeer Elza polg. isk. növendékek Schulhoff: Grande Valse Brillantját adták elő zongorán precíz s a legapróbb részleteiben és ügyesen kidomborított előadásban. A Hamupipőke vázlatos meséjét kedves csicsérgéssel Dvorzacek Margitka prógójában hallottuk, mely után nyomban szemet-lelket győ-

nyörködtető pompában és mesébe illő elevenség-gel folyt le az előadás. Különösen két mozzanat kötötte le a jelen volt hallgatóság figyelmét, a teljesen eredeti táncrészlet és a két mostoha kitűnően adott énekes beszéde a herceggel. A tánc-jelenet mesteri koncepcije Ernresz Róbertné úrnő érdeme; az énekrészek fáradságos és művészi betanítását Lebesch Lőrincné úrnő végezte; Alszeghy Piroka úrleány a szereplő leánykák festői csoportosításával és betanításával biztosította az előadás sikerét. Az egész előadás mozgató-lerke és főrendezője Klacsó Győző tanár fáradhatlan ügybuzgósággal és szakértelemmel hozta színe a Hamupipőket, melylyel bebizonyította, hogy holmi hóbortos különcködők a megpüposodás legkisebb veszélye nélkül is gyönyörködhettek volna e magas színvonalú látványosságban.

Adomány. *Bende Imre* püspök úr a kosárfalvai rkath. leányiskola újraépítésére 1000 koronát adományozott, mely kegyességéért magam és híveim nevében a leghálásabb köszönetemet ez uton is kifejezem Mendl Ignác, plébános. — Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy a kosárfalvai fogvasztási szövetkezet ugyanazon iskola költségeinek fedezésére 1000 koronát megszavazott; azonkívül a múlt évi tűzkárosultaknak 200 koronát adományozott. Továbbá boronási fiókja számára 700 koronáért a község kellő közepén szép házat épített, melynek költségeire a szükséges üzlet-részeket az Amerikából hazaérkezett hívek két nap alatt lefizették. Az áldozatkész hívek ezenfelül egy új orgona felállítására három év alatt 1600 koronát adományoztak.

Évzáró színelőadás. A vágbesztercei róm. kath. elemi iskola ifjúsága 1907. évi június hó 15-ikén az iskola emeleti termében „Évzáró színelőadást” tartott. Színe került: „Hushagyó Kedd.” Vigjáték egy felvonásban. Irta: Radnay Róza.

Népmentő parlamenti mozgalom. A képviselőháznak azon tagjai, a kik a hazafias frázisokkal meg nem elégedve, dolgozni, képviselői hivatásukhoz képest a nép jólétén munkálkodni akarnak, olyan mozgalmat indítottak, mely, ha azt a parlament többsége felkarolja, ugyancsak méltón fogja megkoronázni az „átmereti” korszak jogi és socialis tevékenységét. A szövetkezett nép- és függetlenségi párti képviselőknek a házhoz benyújtott indítványai közül egyelőre a nyitrai kerület érdemes képviselőjének, *Mérey Lajos*nak az indítványát közöljük, mely így szól:

„A képviselőház utasítja a kormányt, terjeszse be a jövő ülésszak folyamán a váltó-, a kereskedelmi-, az uszora- és a végrehajtási törvények módosítására vonatkozó törvényjavaslatokat oly irányban, hogy a földbirtokos-osztály s kivált a kiscgazdak, valamint a kisiparosok és általában a törvények tömkelegében tájékozatlan állampolgárok a per jog alakiságai által vagyoniukban oly könnyen károsíthatók, sőt attól megfoszthatók ne legyenek és különösen: 1. hogy a szenvedő váltóképesség korlátoztassék, ellenben a váltóperbeli védelem megkönyvittessék s a védekezési határidők kiterjesztessenek. 2. A kereskedelmi perek az alperes lakhelyén illetékes bíróság előtt indítandók legyenek. 3. *Az uszora vétsége minden alakjában hivatalból is üldözendő legyen.* 4. A bírói végrehajtási eljárásban a gazdasági elő és holt felszerelési tartozék és készlet csakis az illető ingatlanokkal együttesen és elválaszthatatlanul legyen zár alá vehető és elárverezendő. 5. A jelenlegi végrehajtási törvény 156. §-ának a) és d) pontja hatályon kívül helyeztessenek. 6. A kisiparosok iparüzesei egy a közterhek, mint a magánadóságot iránti végrehajtásokkal szemben a let-minimum határain túl is, az eddiginél fokozottab mérvben megoltalmaztassanak.”

Benn van ebben az indítványban, valamint a többiben is mindaz, a mit a néppárt megalakulásának első pillanata óta sürget és követel. Ha most a függetlenségi párt is magáévá teszi ezeket a követeléseket, az egyfelől a siker garanciáját jelenti, más részről a *néppárti program életrevalóságának, népjóléti vonatkozásainak fényes bizonyítékát képezi.*

Figyelmeztetés. A nyitrai városi főkapitány közlése teszi, hogy a m. kir. nyitrai 14-dik honvéd gyalog ezred folyó évi június hó 21. és 22-én éles töltenyvel lögyakorlatot fog tartani. Ezen lövészet helye Menyhe község és Zsibricza hegy között. Földírány: Menyhe községtől a Zsibricza hegy felé. Menyhe, Zsere, Kolon és Csitar között a tartózkodás életveszélyes. A lövészet tartama minden alkalommal reggel 7 és délután 5 óra között. Ugy az utak, mint a veszélyeztetett

terület biztosításáról a honvédség fog gondoskodni. A fent jelzett helyeken és időkben tartózkodni életveszélyes.

Köszönetnyilvánítás. Alulírott mely hálámát és köszönetemet fejezem ki ez uton is méltóságos báró Skrbenszky Fülöp, máltai lovag, es. és kir. kamarás úrnak, aki a máriatölgyesi templom renoválása költségeihez 200 K. az az kétszáz koronával hozzájárulni kegyes volt. Isten fizesse meg! *Scheffl Antal*, esperes-plebános.

A szocializmusért. *Véizinger* Károly, esztergomi kanonok az esztergomi földmunkások szakszerveletének házalapjára 2000 koronát ajánlkozott. Bár kívül esik megyénkben, mindig örömmel regisztrálunk ily hirt, valahányszor egy, a sok közül, kik többet kaptak, meg érti, hogy tőle is többet várnak, s oly célra áldoz, melytől korunkban leginkább függ az egyház sikeres munkája a társadalom forrongó elemeiben.

A munka jutalma. A tótmegyeri uradalomnak a munkásnöje volt 52 éven át özvegy Orisko Józsefné farkasdi csizmadiának neje, ki most becsületes és példás, félszázadon át teljesített hű szolgálatáért 100 korona jutalmat és díszes rámban elismerő levelet kapott a minisztertől. Az elismerő levél szövege: Orisko Józsefné gazdasági cselédnek szorgalmát, hűségét, becsületes viselkedését elismeréssel és dícsérettel méltányolom. — F. hó 9-én Letkó János béres, ki Dragun József komjáthi kispapjánál egyfolytában 40 évet szolgált, 100 korona állami jutalomban részesült. Ugyancsak akkor néhai Stefnik Imre komjáthi béres családja részére 400 kor. haláleseti államsegély lett kiosztva. Mindkét aktusnál megjelent Komjáthon a helyszínen *Frideczky Béla* a járás érdemes főbírája, a ki szép beszéd kíséretében méltatta a két eset jelentőségét. Az első esetet illetően a cselédi hűség példájáról szöveg, a másodikban az állam gondoskodását emel ki és a munkás biztosítás üdvös voltát. Az államsegély nemcsak áldozatot kíván a polgártól, de kötelességet róv az államra is, hogy szükség esetén segítőt kezet nyújtson.

Ifjusági ünnepély. A nagytapolcsányi róm. kath. iskola tanulóifjúsága az iskolaszék, a városi tanács képviselői és számos vendég jelenlétében folyó hó 8-án megünnepelte szeretett királyunk 40 éves koronázási jubileumát. Az iskola igazgatója ünnepi beszédben méltatta e nap jelentőségét, utána következtek az alkalmi szavaltók és énekek harmónium kísérettel. Az ünnepély végén az iskola igazgatóját kellemes meglepetésben részesítette a tantestület. A tanító nők egyenestül megváltoztatták a díszítéseket: előtűnt az igazgató nagy arcképe virágokkal körülvéve, és megkezdődött a másik ünnepély. Ezen a napon tartotta ugyanis a kath. iskola buzgó igazgatójának, *Jabornik* Károlynak 40 éves tanítói jubileumát és 61-ik születés napját. Az egyik VI. osztályú leány növendék fölköszöntötte a jubiláló igazgatót, a mit ő azután meztartó szavakkal köszönt meg. Erre következett Hollady Jenő plebánosnak, az iskolaszék elnökének tartalmas beszéde, a melyben vázolta a buzgó igazgatónak tanítói munkásságát és fáradozását, a melyről tanuskodik az a sok pap, ügyvéd, tanító, hivatalnok stb., a kik valaha az ő iskolájába jártak, és a kik buzgó fiai az egyháznak és derek polgárai a hazának. A jelenlévő vendégek meleg üdvözlése zárta be a megható ünnepélyt.

A néppárt a vasutasokért. *Gyuriss* Emil a csacai kerület néppárti képviselője igen figyelemre méltó és a képviselőház minden oldalán élénk helyesléssel fogadott beszédben mutatótt rá a vasutas javaslatok mindazon intézkedéseire, melyek a jog és a méltányosság szempontjából kifogás alá eshetnek. Ezen intézkedésekre idővel a kellő korrekтивumot megtalálni, vasuti politikánknak a feladata leendő. Már ebből a szempontból is igen fontos nézőpontokat világít meg Gyuriss Emil beszéde, melyet kivonatban itt közlünk:

„Ami a vasutasok fizetésrendezését illeti, ez a törvényjavaslat a vasutasokat általában kielégíti és tényleg nagyon kevés kívánni valót hagy maga után. Nagyon szerettem volna, ha törvényileg rendeztetik a vasutasoknak azon óhaja, amely a teljes fizetésnek megfelelő nyugdíj elérésének határidejét leszállítja. Mert el kell ismernünk, hogy a vasutasok nehéz szolgálatot teljesítenek és vannak közöttük olyanok, akik ezen szolgálat közben úgy életüket, mint egészségüket állandóan veszélyeztetik. Mert hiszen nem látunk vasuti kalauzt, vagy a vonatot kísérő személyzeti alkalmazottat, aki rövid pár esztendő alatt ne ment volna ezen szolgál-

latban egészségileg tönkre és azért további szolgálatát már rendszeren teljesen rokkant állapotban teljesíti. A vonatkísérő személyzetnek a teljes nyugdíjat megadhatjuk húsz évi és a forgalmi szolgálatot teljesítő egyénnek 30 évi szolgálat után. Méltánytalanság történt a vasuti alkalmazottak közül azokkal, kik a mérnöki és jogi szakban vannak alkalmazva és pedig azon oknál fogva, mert a VI. fizetési osztályba automaticen nem emelkednek. Ez re-reparatio in peius, mert sokkal rosszabb, mint volt az előző fizetésrendezés. És ha már valaki a vasuti szolgálatba magasabb és több rendbeli kvalifikációval lép be, megérdemli, hogy az a többrendbeli kvalifikáció megfelelően dotáltassék is.

Sajnos, a fizetésrendezésnek egy nagyon kényes kérdésére nem térhetek ki, mert meg kell hajolnom az előtt az érv előtt, hogy az állam pénzügyi helyzete nem engedi a nagyobb megterhelést abban a tekintetben, hogy a fizetésrendezési javaslat visszaható erővel ruháztassék fel. Ezután a pragmatikáról szöveg. Sajnos ebben a tekintetben a törvény nem világos, nem igazságos és legkevésbé sem méltányos. En bloc az egész büntetőtörvénykönyv valamennyi rendelkezését, amely a közhivatalnokokra vonatkozik, rázúdítani a vasutasokra, valamennyi vasutasra, még a munkásokra is — ez kissé erős. El kell ismerni, hogy vannak vonatkozások, helyzetek, vannak viszonyok, körülmények, amelyek megkövetelik, hogy a vasutasoknak egyes alkalmazottai az állam érdeke szempontjából de különösen nemzetgazdasági érdekek szempontjából, a büntetőtörvénykönyv egyik-másik paragrafusa szempontjából fikció útján hatóság közegeknek minősítessék. És ha elfogadjuk szabályul azt, hogy a vasut vállalat, akkor ezzel a tétellel eo ipso tagadjuk azt, hogy a vasut hatóság. Ha pedig a vasut nem hatóság, akkor az ő közegei nem lehetnek köztisztviselők. S a büntetőtörvénykönyv akkor, amikor egyik-másik vasuti alkalmazottat a hatósági közeg minőségét állapítja meg, nem minősíti, mert még törvényen sem lehet így minősíteni. Hiszen az aranyat sem tehetem törvényen elzűstté és vice versa. Hanem a törvény alkot fikciót, és ez abban áll, hogy a törvényszakasz értelmezése szempontjából a vasutas olybá vétezzék, mintha köztisztviselő, vagy hatósági közeg volna.

Nagy fontossággal bírna a vasutasok részére, ha ők a tekintetben biztosítottanának, hogy ha szolgálati viszonyuk nyugdíjazás vagy rokkantság következtében megszűnik, megkapják a legközelebb esedékes lakbérnegyedét. Tudjuk, hogy a halál nem nagyon válogat, nincs fizetési terminusokhoz kötve, sokszor nagyon szeszélyes, úgy hogy az a baleset érheti a hatramaradótakat, hogy kenyéradójukat akkor vesztí el, mikor nem mondhatják fel a lakást és a szerződés kötelezi őket a legközelebb esedékes lakbérnegyed megfizetésére. Honnan vegyék szegények? Tudjuk, hogy a tisztviselő, bár szépen rendezték fizetését, szegény ember marad, özvegye pedig duplán megérdemli gondoskodásunkat.

A fegyelmi bíróságok szervezése, a fegyelmi eljárás is egyike azon ütközőpontoknak, amelyek a javaslat pártolójánál sem találnak helyeslést. Először is nem találok a törvényben meghatározva a fegyelmi bíróság tagjainak számát, pedig ennek meghatározása nagy előnyvel járna a vasutasokra, mert a szám nem képezheti az igazgatóságok vagy a jövőbeni miniszteriumok rendelkezése, esetleg szeszélye tárgyát. Továbbá nem érvényesül az az elv sem, amely a bírósági fegyelmi eljárásban van statuálva, hogy minden tisztviselő felett csak a nála magasabb rangú tisztviselő ítélkezhetik. Ha már a törvényhozás és a kereskedelmi kormány nem volt abban a helyzetben, hogy egy speciális független bíróság hatáskörébe utalja a vasutasok fegyelmi ügyeit és így kényszerítve vagyunk ezt a kollegiális bíróságot, mint ilyent elfogadni, akkor ez utóbbit is fel kell ruházni mindazokkal a biztosítókkal, amelyekkel más bíróságok rendelkeznek. Első sorban ki kellene mondani ezen bíróságok abszolút függetlenségét. Függetlenségét a miniszteriumtól, a felettes hatóságoktól s maguktól az alkalmazottaktól is. Hisz ha kimondjuk, hogy annak a bírónak utasítást elfogadni nem szabad, sem senkinek neki utasítást adni nem szabad, mert ez nagyon súlyos fegyelmi vétség, akkor lesz legalább valami szankció, amelylyel ezt a bíróságot a maga eljárásával függetleníttük; függetleníttük tehát annyira, amennyire lehetséges.

Egy roppant sérelem foglaltatik a védelem helytelen szervezetében, mert ha a védelmet szervezzük, akkor azt úgy kell szervezni, amint ez modern jogász felfogásunknak megfelel. Ebből a védelemből kizárni a jogász elemet egyenesen vétek, vétek pedig az anyagi igazság ellen, amely nem csak a vasutasnak, hanem még a társadalomnak és mindenkinek egyformán közkincs. Ha Poroszországban még a katonai büntető eljárásban is megengedik az ügyvédi védelmet, azt hiszem, nem lehet olyan szigorú a mi törvényünk, hogy ne lehessen megengedni az ügyvédeknek itteni szereplését. Ha attól félünk, hogy az ügyvéd esetleg valamely hivatali, vagy valamely üzleti titkot fog elárulni, van mód ennek megelőzésére, meg lehet eskettetni az ügyvédet újra, hogy titkot fog tartani, mert ez az ügyvédi rendtartás szerint csak saját felével szemben kötelessége, nem pedig harmadik személlyel szemben is. Mindezt lehet törvényileg reparálni, megfelelő módon szabályozni, de ne zárjuk ki a védelemből a professzionátus védőket. Ami azt a bizonyos Simonyi-paragrafust illeti, amelyet Vázysonyi Vilmos t. képviselőtársam megkritizált és azt mondta arról, hogy ez hiábavaló paragrafust azért, mert ha a tisztvelő fegyelmi bűnének befejezte után a fegyelmi bíróság kimondja az elbocsátást, az illető polgári bíróság csakis ennek az elbocsátásnak törvényességét, formális helyességét és azt bírálhatja el, hogy fenforog-e ebben a törvényben statuált ok arra, hogy az illető elbocsátott, engedelmet kérek, nem egészen úgy van a dolog, mert ezt a paragrafust a törvényhozásnak joga van módosítani úgy, hogy annak a civilis bíróságnak ne csak joga, hanem egyuttal kötelessége is legyen vizsgálni nemcsak a törvényesség kérdését, hanem egyuttal az egész eljárásnak szabályszerűségét, a tanúk vallomását szabadon mérlegelni és így tovább, szóval jogává és kötelességévé kell tenni a bíróságnak, hogy belemehessen az elbocsátásnak összes tény- és jogkérdésébe.

Év végi vizsgák. Az érsekújvári Flengeter-intézetben folyó hó 19-ikén lesznek a reudes tanulók szóbeli vizsgálatai, 24-én a magántanulók osztály vizsgái és 27-én a záró vizsga.

Elfeledett szobor. A Bold. Szűznek a nyitrai törvényszéki palota előtt felállítandó új szobrára a múlt héten J. A. A. Nyitrai küldött 2 kor. Hozzáadva a múlt számban kimutatott 3343-62 kor. lesz főösszeg 3345-62 kor. — Isten fizesse meg!

Automobil szerencsétlenség. A vágbesztercei állomásnál folyó hó 13-án estefelől vezetéses automobil szerencsétlenség történt. Kosztká csendőrhadnagy automobilján menyasszonyával, Fridrich vasuti főellenőr kedves leányával, Erzsébet kikocsikázott. Már hazafelé jövet az állomás mellett az automobil felborult és a bennülők kiestek. Kosztká hadnagynak és a gépésznek kisebb horzsoláson kívül komolyabb bajuk nem esett, de a menyasszony oly szerencsétlenül esett ki, hogy agyarázkódást szenvedett. A közszeregetben álló család és annak kedves, szerencsétlenül járt tagja iránt általános a részvét.

Szép mákvirágok. Régóta nem titok, hogy a privígyei járásnak munkabíró népét a természetes kivándorlás árján kívül, még mesterségesen szított kivándorlás is fogyaszta. Alattomban működő ügynökök keze dolgozik itt, a kik busás provízió fejében a külföldre, főleg Németországba terelgetik az embereket. A földmívelésügyi miniszter most két ilyen ügynök Freiberg József privígyei és Neuman Jónás (nomen est omen) gajdeli lakosok ellen elrendelte a kihágási eljárást, mert nevezettek azon gyanu alatt állanak, hogy tiltott munkásközvetítést üztek.

Gyujtogatások. Sajátságos véletlen, vagy ami valószínűbb, szándékosan a múlt hét majdnem minden napján tüzeset fordult elő Nadlány községben. S ami még különösebb, rendszerint roskadozó viskók, javítást alig érdemlő épületek lettek a pusztító elem martalékjává. A többi között leégett a nadlányi plebániához tartozó istálló, pajta és gazdasági épület. A kár sok ezer koronára rüg. A zámokréti főszolgabíró vezetésével erélyesen nyomoz a csendőrség az eddig ismeretlen gonosztevők után. Mint hírlík, a biztosító társaságok csakis alapos bizonyítékok alapján szolgáltatják ki köteles járulékaikat.

Lázító cseh cukorkákat szórnak széjjel Trencsénmegyében a szociáldemokrata cseh agitátorok. A cukorkákra vallástalan és nemzetellenes versekkel ellátott szallagot kötnek s kívül háromszínű nemzeti borítékot alkalmaznak. A

nemtelen cseh agitáció erélyesebb fölépést igényel az illetékes körök részéről. A cseh könyvek, cseh újságok, cseh cukorkák és cseh diplomával bíró orvosok annyira metelyezték meg különösen Zsolna és Nagybecse vidéket, hogy minden igyekezete a papságnak és iskolának hajtóerést szenved a polgárral nem bíró cseh apostolok aknamunkáján. Trensében akkor fognak talán fölcusodni, mikor már késő lesz.

A tanév végén csapták ki a zsolnai főreáliskola két tanulóját. Az egyik, Steiner Mária, első oszt. tanuló, a másik Porgesz Salamon, az ötödik osztály tanulója. Mint neveik is mutatják, mindkettő a kiválasztott nép sarjadéka. A kisebbiket lopás miatt, a nagyobbabot a tanári kar megsértése miatt zárták ki a tanintézetből. A tanév folyamán sokszor történt, hogy a tanulóknak, sőt a tanároknak pénztárcáiból, ruháiból, pénz és sok értékes tárgy tűnt el. Most a kis termetű, de úgylátszik igen nagy jövő előtt álló Steiner fiú, rajta vesztett a lopáson és kényszerítve lett, hogy nagyreményű működésének másutt keressen helyet. Az ötödik osztálybeli Salamon, azt a salamoni bölcsességet követte el, hogy a földadatul adott búcsubeszédben otromba gorombaságokkal búcsuzott el az irkában a tanári kartól, amiért is a tanári kar őt búcsuztatta el végleg a zsolnai főreáliskolától. A kicsapott Salamon Amerikába készül, hogy salamoni bölcsességét túl az oceanon jobban gyümölcösöztesse.

A felsőtölgyesi jegyző ügye. Ferényi Antal felsőtölgyesi jegyző ellen többrendbeli sikasztásért fegyelmi eljárást indított felsőbb hatósága s a trencsényi kir. ügyész előzetes letartóztatását, vagy vizsgálati fogságba való helyezését indítványozta. Pályik Imre a trencsényi törvényszék vizsgálóbírója azonban erősen megokolt határozatával úgy a vizsgálati fogságot, mint az előzetes letartóztatást mellőzte, amennyiben a folyamatban levő ügyekből kifolyólag Ferényi Antal szökése nem valószínű.

300 bevándorló. Korosról írják lapunknak: A nagy mérvű kivándorlásra és a kilátásba helyezett aratósztrájkra való tekintettel a korosi zsidó bérlők szövetkeztek a nagytopolcsányi Weisz, Schwarz és Linkenberg bérlőkkel, hogy az aratás akadálytalan lebonyolítására Galiciából 300 zsidó arató-parasztot (?) hoztának. Maga a tény érthető, ha a szomorú mezőgazdasági és közigazdasági állapotokat figyelemre méltatjuk, — ámde óriási veszélyt rejt méhében a 300 zsidó arató bevándorlása nenzeti szempontból. Csak a napokban megjelent Veszprémi könyve is okulásra int, mert kitudja hogy a 300 arató közül, kik bizonyára asszonyostul, gyerekestől jönnek majd, hány ragad közöttünk? A „honi törzsbe beoltott új magyar” a nép, az ország veszedelme. A kuli-láz alkalmával lármát csaptak „hazai” újságaink, de az ilyen hiradásra örömmel hallgatnak. Különös gondjaiba ajánljuk a galíciai zsidó aratókat a vármegyére, illetve a közigazgatási hatóságnak. Ez a bevándorlás nem vérkeringés, de vérmegezés.

Kivándorlás a puchói völgyből. Puchóról jelentik, hogy a puchói völgyből majdnem az összes munkabíró emberek vagy Amerikába vándoroltak ki, vagy pedig Sziléziában, Cseh- és Morvaországban s Németországban végeznek mezői munkát, úgy, hogy itthon már alig akad valamire való munkás. Miután a szülők rendszeresen gyermekeiket is magukkal viszik, némely községben már hetek, sőt hónapok óta vagy teljesen szünetel a tanítás, vagy pedig 180—200 tanköteles közül legfeljebb 5—20 jár az iskolába.

A vasárnapi munkaszünet. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter hatályon kívül helyezte hivatali elődjének azt a rendeletét, amely szerint fürdőhelyeken az ipari és kereskedelmi üzletekben az elárusítás és házhozszállítás vasárnapokon és Szent István napján a fürdőidény alatt déli tizenkét óráig végezhető. E rendelkezés következtében a fürdőhelyeken a kereskedelmi és ipari árusítás és házhozszállítás tekintetében az egyebként érvényes szabályok irányadók.

Tagosítás Stepanón. Vettük a következő sorokat: Stepanó községben másfél év óta folyik a tagosítás, melyet id. Skarnitzel Gyula mérnök végez. Tagosítási díj fejében a birtokosság holdankint 7 koronát fizet, hanem azt mondják az emberek, hogy kár a kidobott pénzért, mert most, mikor már vége felé jár a tagosítás, a birtokosok teljesen csalódnak, hűledezve nézik a végzett munkát és igen sokan egészen megtörve szemlélik vagyunk ronsait. Az egész munka valóságos rendszertelenség. Egy Bistava nevű dülő felett sorsot húztak, s a barátságos egyezség sze-

rint a birtokelhelyezést a kihúzott első sorszámmal kellett volna kezdeni, de a mérnök nem az első sorsszámmal kezdte a hasítást, hanem a 80-iknál. Sőt a sorrendet sem tartotta meg és így történt, hogy a kisorsolt első számú birtokosok kiestek a dülő birtokából. A szerződés szerint a tagosításnak és a hitelesítésnek már ez évi május 1-én kellett volna kész lennie, de nem volt, azért kellett segítséget hozni Nyitráról Borosi Sándor mérnök személyében, a ki jó számoló, ügyes ember, de hát a rendszer nélkül végzett munkát lehetetlen megjavítani. Ez a tagosítás nem kombinált tagosítás, hanem parcellázás, egy 30 holdas birtokot 11 parcellában tagosítottak, nyolckilenc parcella lepton-nyomon előfordul. Hát miért fizetik az emberek azt a 25,000 korona tagosítási költséget, azért, hogy 8—10 esztendő múlva ismét tagosítsanak? A plebániai és templomi birtokok a legmostohább bánásmódban részesültek, de annál több előnyhöz jutottak a kegyencek, a régi liberálisok. Így néz ki a stepanói tagosítás.

Pöstyén iürdöt 1907. június 7-ig 2811 személy látogatta. A fürdőben működő összes orvosok a következő díjtételekben állapodtak meg: Az első rendelésért 10, minden további rendelésért: (villanyozás, massage stb.): minimum 5 koronát számítanak, vagyontalan betegek kivételével. Tekintve, a megelőzetési viszonyok lényeges drágulását, továbbá, hogy úgy a bel — mint a külföldön mindenfelé az orvosi díjakat lényegesen felemelték, a helybeli orvosok ezen intézkedése szintén szükségessé vált, a mit a fürdőközönség bizonyára belátni és méltányolni fog.

Új iparvállalat. Szakolezai Dobozyár dr. Berger és Társa cég alatt Szakolezán iparvállalat alakult.

A törökországi katonai szükségletek szállítása. Tekintettel azon kiváló fontosságra, a mely a balkán piacoknak hazai iparunk termelése számára való megnyerésének tulajdonítanunk kell, kereskedelemügyi kormányzatunk egyebek között lépéseket tett a török kormányfővel is, hogy a hazai iparnak az ottani állami szállításokban való részesedése lehetővé téssek. Legutóbb a saloniki harmadik hadtestparancsnokság intézkedett, hogy a gyógyszer, papíros, bőr és hangszerek szállítására hirdetett pályázaton a magyar pályázók is résztvehessenek, továbbá, hogy az eredetileg megállapított benyújtási határidő 15 nappal meghosszabbítottassék. Ennek dacára a magyar iparosok részéről — a papír és bőrszállítást kivéve — jelentékenyebb ajánlatok nem tettek. Minthogy Törökországban legközelebb ismét jelentékeny hadiszállításokra vonatkozó versenytárgyalások fognak tartatni, a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara ezúton is felhívja kerülete érdekelt cégeinek figyelmét erre a kínálkozó szállítási alkalomra, kívánatosnak jelezvén, hogy az érdekelt kereskedők és iparosok, valamint az illető szakmabeli kiviteli cégek ezen szükségletek szállítására nézve ne mulasszák el az ajánlattevés, hogy a hazai ipar e téren is foglalhassa el az őt megillető helyét. A kiírandó versenytárgyalások a kereskedelemügyi miniszterium által kiadott „Közszállítási Értesítő”-ben fognak kellő időben az érdekeltek tudomására hozatni.

Ócska fémanyagok elárverezése. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a bécsi cs. és kir. tüzer-ségi szertárnál folyó évi június hó 25-én délelőtt 9 órakor különféle gépek, gépalkatrészek és ócska fémanyagok nyilvánosan elárvereztetnek.

Piaci árak. 1907. évi június hó 12-én. (100 kilogrammonként koronákban) Buza 17.60 17.78, rozs 16.80—17.—, árpa 14.—14.50, zab 15.60, tengeri 13.60—14.—. Látható készletek: Buza 800 q. rozs 500 q. árpa 400 q. zab 200 q. tengeri 100 q. — A gabona árak a csekély kínálat folytán emelkedtek.

Fülöp István szoba-, dísz- és templomfestő Nyitrán, Rev-utca 34. szám alatt szobafestő-üzletet nyitott, melyben minden e szakmába vágó munkát, u. m. szoba-, dísz-, cim- cimer- és épületfestészetet az egyszerűtől a legfinomabb kidolgozásig és a legszolidabb árak mellett készít. — Nevezett szobafestőnek az esztergomi kath. legényegyesülettől, dr. Csernoch János prelátnak kano-nok, orsz. képviselő, s másoktól is jó ajánló bizonyítványai vannak.

Parmai ibolya szappan. E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdó szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolyaillatot? S ha e kedves és gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy az arebört finomítja, üdíti, ugyannyira, hogy még a legérzékenyebb arcőrűk

is nagy eredménnyel használhatják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségűben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Készítője Szabó Béla pipere szappangyáros, Miskolcon. Kapható Nyitrán, Kubányi István drogériájában.

Nagyságos asszony,

tudja-e, hogy a maláta-kávét vásárlásánál miért kell Önnek a »Kathreiner« nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utánzatot kap, mely a »Kathreiner-t« kitüntető, minden előnyt nélkülöz.

Csakis a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

birja, különleges előállítás módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamatját.

Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetnie vélni, hogy a valdói »Kathreiner« csakis zárt eredeti csomagokban kapható »Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé« felirattal és Kneipp páter arcképével, mint védjeggyel.

Irodalom.

Kis pajtás. Szerkeszti: Szepessy László. E rendkívül pompásan, finom tapintattal szerkesztett lapocskának legújabb, 22-ik száma is a legelvezőbb gyermekakadémia jegyében született. Egy-egy busabb akkord csak fűszerezve zendül a jóízű történetekbe, versekbe: Szepessy bácsi: Arva gyermekek. (Vers szép címmel.) — Pakai Kölber Jenő: Lacika utazása. (Vidám történet Fáy Dezső stilszerű illusztrációival.) — Ujlaki Géza: Anyának. (Gyermekvers képpel.) — Csongor Aranka: Gyuszi bűnhődése. (Megható gyermekese Fáy Dezső rajzaival.) — Laci bácsi: Hogyan lett a bociból kengurú? (Humoros vers Bükkeri Vilma egész oldalt betöltő, ötletes karrikatúráival.) — Katalin: A kis herceg. (Gyönyörű gyermekkaland franciából való fordítása eredeti illusztrációkkal.) — Szepessy bácsi: Furfangos tréfa. (Verses gyermekcsiny egész oldalas, kifejező képpel.) — Vincze József: Igaz mesék. (A »Szózat költője« című irodalomtörténeti csevegésnek kedves fejezete Gerlőczy Géza remek rajzaival.) — Képekkel teletöltött Játék, Gyermekirodalom, Fejtörők, Beszélő kép, Szerkesztő bácsi postája s más ügyes rovatok zárják a derek lapot. Utolsó oldala első-rangú szenzációt hoz a gyermekeknek: »A Kis Pajtás 200 koronás pályázata« címen egész sereg jól kiesztelt tételt szór eléjük képességeik kikutatására. A legmelegebben ajánljuk e lapot olvasóinknak. Előfizetése: egész évre 6 kor., félévre 3 kor. Megrendelhető T. Pelikán Krizsó társszerk. és kiadónál: Budapest VII. kerület, Thököly-út 16.

Telefon.

Galgócz. A második hírt nem közölhetük. Tegye meg kötelességét a közönség, a tényt azután regisztrálhatjuk.

J. A. A. Az oltáregyletnek küldött adomány a jövő évi kimutatásban lesz elszámolva.

Zoárd-utca 6. sz. házban

egy souterén lakás, mely három szoba, konyha, kamra és padlásból áll,

f. évi julius hó 1-től kiadó.

Bövebbet Huszár István könyvkereskedésében.

M. kir. nyitrai 14. honvéd gyalog ezred.

1759. kb. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. pozsonyi IV. honvéd kerület-beli ezred és a beosztott es. és kir. közös had-seregbeli csapatoknak a folyó évi fegyver-gyakorlatok alatt szükségrendő kenyér, zab, széna és alomszalmának szállítási biztosítására nézve a kerületi parancsnokság 1907. évi 442/1907. számú rendeletével nyilvános ver-senyttárgyalást hirdetett, mely a csapatok fel-nyúlási körletében: 1907. június 19-én Vág-nyhelyen a község-házánál, 1907. június 20-án Besztercebányán a honvéd gyalog ezred iro-dájában, 1907. évi június hó 21-én Léván a honvéd zászlóalj irodájában naponként délelőtt 8 órakor fog megtartatni.

A részletes feltételeket ismertető, tájé-koztató és az ajánlati mintát is tartalmazó hirdetmény a m. kir. 14. honvéd gyalog ezred kezelő tiszt irodájában a hivatalos órák alatt bárki által betekinthező.

Nyitra, 1907. évi június hó 13-án.

Schultheisz.

A zsolnai iparkiallításán ezüst érem.
Orsz. Iparegyesülettől ezüst díszérem.

Csernyák József cipész-üzlete

Nyitra, Bottyán János u. 3.

Ajánlja magát mindennemű
férfi-, női- és gyermek-cipők

elkészítésére. Javítások gyorsan és pon-tosan eszközöltetnek. Erzékeny lábakra különös figyelem fordítatik. Vidéki meg-rendelések gyorsan és pontosan eszközöl-tetnek.

**Saját készítményű áruraktár
férfi-, női- és gyermek-cipőkben**
bel- és külföldi divatos bőrökben és min-dennemű **cipész kellékekben** u. m.
crémek, fűzők stb. 81. 6-10.

Léteznek drágább gyártmányok, de nem léteznek jobb, szebb és tartósabb a
Weyrauch-féle
borostyán padló-lakknál.

E nagy kelendőségnek örvendő, aránylag olcsó padló-lakkot ajánlom b. figyelmébe.

Kitünőnek bizonyult ugyanezen gyár

SPIRITUSZ-PADLÓMÁZA,

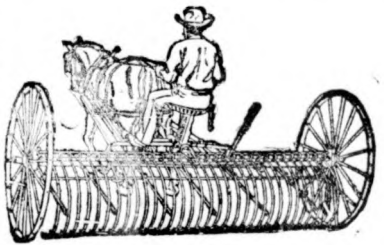
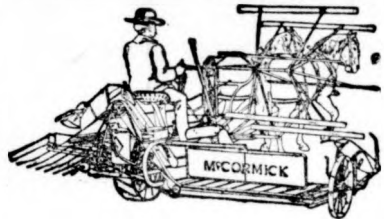
mely teljesen szagtalan, s főelőnye, hogy egy fél óra alatt töké-letesen száraz és tükörfényes marad.

Minden színben kapható: **Csernyák István Fia**
Nyitrán.

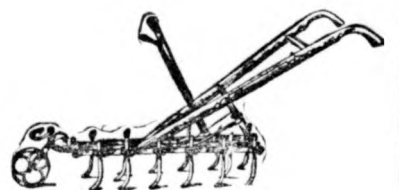
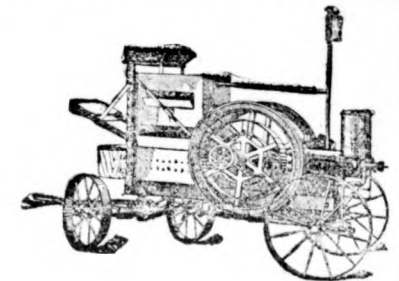
29. 9-10.

fűszer, festék, esemegye, bor és ásványvíz kereskedőnél

Mc Cormick amerikai aratógép-gyár

igazgatósága és főraktára:
Budapest, V., Alkotmány-utca 12.
Knecht E. John igazgató.
Mc Cormick **kéveköto-arató-gépei** és **marokrakó-arató-gépei** a magyar viszonyoknak megfelelően külön lesznek gyártva.
Ez nem üres frázis, hanem tény!

Összes gyártmányainkról szóló képes katalógusunkat kívánatra bérmentve küldjük.

84. 5-10.

MIT IGYUNK ?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas ásványvíz** erre a legbiztosabb óvoszer.

Minden külföldit fölülmúl **hazánk természetes** szénsavas-vizek királya:

a mohai **ÁGNES**-Forrás.

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitünő asztali, bor- és gyógyvíz, a **gyomor-**

égést rögtön megszünteti, páratlan **étvágygerjesztő**, használata **valódi áldás a gyomor-bajosoknak.**

Kedvelt borvíz! Olcsóbb a szódavíznél! Mindenütt kapható!

Főraktár: Aitner Ferenc urnál Nyitrán.

65. 9-30.

Szives figyelem! Üzlethelyiség-változás!

Tóth Vilmos utca 4. sz. a. házában,

Eddigi szolid alapon folytatott üzleti tevékenységem biztat azon reménnyel, hogy m. t. Vásárlóim, Ösmerőseim és Barátaim ezen a helyen még nagyobb mérvben fel fognak keresni bizalmukkal s jóakarató támogatásukkal cégemet azon kellemes helyzetbe juttatják, hogy jó minőségű gyártmányokat minél nagyobb választékban, a legdivatosabb kivitelekben, a **lehető legolcsóbb szabott árakban**, bocsájthassa rendelkezésükre. — Mindazon cikkek, mint pl. kész aljak, bluzok, fátjolok, himzések, csipkék, legyezők (és az összes maradékok), melyeket a jövőben **tovább vezetni nem szándékozom**, míg a készlet tart, **15-50% engedménnyel** kerülnek eladásra.

Kiváló tisztelettel **Verebély Géza.**

Pártoljuk a honi ipart és magyar kereskedelmet ne csak szóval, de tettel!

A Tulipán-Szövetség — Magyar Védő-Egyesület tagja.

A „Felvidéki parcellázó és gazdasági bank“ részvénytársaság NYITRA székhelyllyel.

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni tovább eladás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázások keresztülvitelére haszonrészesedés, vagy meghatározott összeg fejében. Közvetít birtokeladásokat és vételeket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra, vagy bármily nemű épület-, mű- és tüziát. Elvállal haszonbérleteket albérleti joggal, e nélkül pedig azok megbízható közvetítését eszközli. Felvállal gőzeke-szántásokat ott, a hol 2000 magyar holdnyi érdekeltség biztosítható. Kedvező feltételek mellett közvetít minden rendű gazdasági szükségleteket. — Ügynöki közbenjárást esetenkénti megállapodás szerint díjazunk.

Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága NYITRÁN.

LOKOMOBILOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti káinitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24%
kénsavas káli tartalommal, *** ** *

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76%
kénsavas káli tartalommal, *** ** *

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű egyéb **mütrágyaféléket**, azonkívül

RÉZGÁLICZOT (98—99%) elismert kitűnő minő-
ségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“ mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó
egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia.

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.